دامۋ

——— پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنان جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ تابىسقا جەتۋ قۇپياسىنا نازار (6)

☐ شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ تىلشىلەرى ان بەي، جاڭ شينشين، يان فۋجيك

"دامۋ" ٴسوزى پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ بايانداماسىندا 239 رەت كەزدەستى.

"جوعارى ساپالى دامۋدى ىلگەرىلەتۋدى نەگىزگى تاقىرىپ ەتۋگە تاباندى بولۋ"، "دامۋ بارىسىندا حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۋگە جانە جاقسارتۋعا، ٴسوز جوق، تاباندى بولۋ"، "دامۋدى ادام مەن تابيعاتتىڭ جاراسىمدى، قاتار ٴومىر سۇرەتىن تۇرعىسىندا تۇرىپ جوسپارلاۋ"، "جاڭا حاۋىپسىزدىك ارناسى ارقىلى جاڭا دامۋ جاعدايىن قامتاماسىز ەتۋ"...

دامۋ — حالىقتىڭ باقىتىنا، ۇلتتىڭ گۇلدەنۋىنە قاتىستى، پارتيانىڭ حالىقتى باستاپ ٴبىر جەڭىستەن تاعى ٴبىر جەڭىسكە بەت الۋىنداعى تابىسقا جەتۋ قۇپياسىنىڭ ٴبىرى، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋدىڭ ۇزدىكسىز تىڭ تابىسقا قول جەتكىزۋىنىڭ، تىڭ ٴورىس اشۋىنىڭ تەتىگى.

"جوعارى ساپالى دامۋ — جاڭاشا سوتسياليستىك وسىزامانداندىرعان مەملەكەت قۇرۋدىڭ ماڭداي الدى مىندەتى"

باس شۇجي شي جينپيڭ پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ بايانداماسىندا بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "جوعارى ساپالى دامۋ — جاڭاشا سوتسياليستىك وسىزامانداندىرعان مەملەكەت قۇرۋدىڭ ماڭداي الدى مىندەتى. دامۋ — پارتيانىڭ بيلىك جۇرگىزىپ، مەملەكەتتى كوركەيتۋدەگى ماڭداي الدى ماڭىزدى مىندەتى".

5 جىلدىڭ الدىنداعى پارتيانىڭ 19 ـ قۇرىلتايىنداعى باس شۇجيدىڭ ٴسوزى كوكەيىمىزدە سايراپ تۇر: "ٴسوز جوق، بۇلجىماي دامۋدى پارتيانىڭ بيلىك جۇرگىزىپ، مەملەكەتتى كوركەيتۋدەگى ماڭداي الدى ماڭىزدى مىندەتى ەتۋ كەرەك"، "ەلىمىز ەكونوميكاسى تەز قارقىنمەن ارتۋ كەزەڭىنەن جوعارى ساپالى دامۋ كەزەڭىنە اياق باستى".

10 جىلدىڭ الدىندا، پارتيانىڭ 18 ـ قۇرىلتايى جابىلعانان كەيىن، باس شۇجي شي جينپيڭ «گۇلدەنۋ جولى» كورمەسىن ەكسكۋرسيالاعاندا تەرەڭ ماعىنالى تۇردە بىلاي دەپ اتاپ كورسەتكەن ەدى: "وتكەنگە كوز تاستاساق، بۇكىل پارتياداعى جولداستار، مەشەۋلىكتىڭ تاياق جەگىزەتىندىگىن، دامىعاندا عانا ٴوزىن الۋەتتەندىرۋگە بولاتىندىعىن، ٴسوز جوق، ەستە بەرىك ساقتاۋى كەرەك".

جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى دۇنيەگە كەلگەن كۇنىنەن باستاپ، ۇزاق ۋاقىت ٴوندىرگىش كۇشتەردىڭ دامۋ تالابىنا ۋاكىلدىك ەتىپ، كونە ٴوندىرىستىك قاتىناستى تالقانداپ، جاڭا ٴوندىرىستىك قاتىناس ورناتۋ سىندى بورىشتى ارقالادى. ٴوندىرگىش كۇشتەردى ازات ەتۋ جانە دامىتۋ پارتيانىڭ 100 جىلدىق ەكپىندەي ىلگەرىلەۋ بارىسىنا سىڭىرىلگەن، پارتيانىڭ حالىقتىڭ قولداۋىنا يە بولىپ، ۇلتتى العا باسۋعا باستايتىن شەشۋشى قۇپيالىق كىلتى بولىپ تابىلادى.

باسىپ وتكەن جولىمىزدا، "كەدەيلىك سوتسياليزم ەمەس"، "دامۋ داۋ جۇرمەيتىن شىندىق" دەگەنىنەن "دامۋ — پارتيانىڭ بيلىك جۇرگىزىپ، مەملەكەتتى كوركەيتۋدەگى ماڭداي الدى ماڭىزدى مىندەتى، جۇڭگودا بارلىق ماسەلەنى شەشۋدىڭ تەتىگى" دەگەنگە دەيىن، پارتيا دامۋ ادىسىمەن العا باسۋ جولىنداعى ماسەلەلەردى شەشۋگە تاباندى بولىپ، حالىقتى باستاپ، اناعۇرلىم جوعارى ساپالى دامۋدى ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋ بارىسىندا، اناعۇرلىم بەرىك زاتتىق نەگىز توپتاپ، اناعۇرلىم ىرىقتى رۋحاني كۇش ـ قۋات ۇيىستىردى.

رەفورما جاساعان، ەسىك اشقان العاشقى كەزدە، "حالىقتىڭ كۇن ساين ارتىپ وتىرعان زاتتىق مادەنيەت قاجەتى مەن مەشەۋ قوعامدىق ٴوندىرىس اراسىنداعى قايشىلىققا" ٴدوپ كەلگەندە، پارتيا حالىقتى باستاپ، دامۋ ماسەلەسىن شەشۋگە قۇلشىندى؛

جاڭا داۋىرگە قادام تاستاعاندا، "حالىقتىڭ كۇن ساين ارتىپ وتىرعان تاماشا تۇرمىس قاجەتى مەن دامۋدىڭ بىركەلكى، تولىق بولماۋى اراسىنداعى قايشىلىق" الدىندا، "دامىعانىنان كەيىنگى" كەزەڭدە تۇرعان قازىرگى زامانعى جۇڭگو كوممۋنيستەرى تاعى ٴبىر تىڭ قيىن ماسەلەگە ٴدوپ كەلدى:

"جوعارى ساپالى دامۋ — جاڭا دامۋ ۇستانىمىن ايگىلەيتىن دامۋ، ەكونوميكالىق دامۋدىڭ 'بار ما، جوق پا' دەگەنىنەن 'جاقسى ما، جاقسى ەمەس پە' دەگەنگە بۇرىلىس جاساۋى".

جاڭا تاريحي باستامادا تۇرىپ، پارتيانىڭ 20 ـ قۇرىلتايى دۇنيە جۇزىنە مىنانى جاريالادى: جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋ جاۋابى "دامۋدا"، ونىڭ ۇستىنە "جوعارى ساپالى دامۋ" بارىسىندا جازىلادى.

"حالىقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا تالپىنىسىن ۇزدىكسىز رەالدىققا اينالدىرۋىمىز كەرەك"

"حالىقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا تالپىنىسى — ٴبىزدىڭ كۇرەس نىسانامىز". 10 جىلدىڭ الدىندا جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ باس شۇجيى بولىپ سايلانعان كەزدەگى شي جينپيڭنىڭ ٴسوزى قاراپايىم دا باتىل بولدى.

10 جىلدان كەيىن جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى 20 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۋروسىنىڭ تۇراقتى مۇشەلەرى جۇڭگولىق، شەتەلدىك تىلشىلەرمەن كەزدەسكەندە، باس شۇجي اينىماستىق تۇردە بىلاي دەپ جاريالادى: "حالىقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا تالپىنىسىن ۇزدىكسىز رەالدىققا اينالدىرۋىمىز كەرەك".

كىم ٴۇشىن ىستەۋ ماسەلەسى — ٴبىر ساياسي پارتيانىڭ، ٴبىر بيلىكتىڭ سيپاتىن سىنىنان وتكىزەتىن تارازى.

حالىقتىق سيپات — ماركسيزمنىڭ نەگىزگى قاسيەتى، حالىقتىق تۇرعى — ماركسيزمدىك ساياسي پارتيانىڭ ٴتۇبىرلى ساياسي تۇرعىسى. حالىقتى بارىنەن جوعارى قويۋعا باستان ـ اياق تاباندى بولۋ جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ ەڭ بەرىك تايانىشى، ەڭ قۋاتتى سەنىمى سومدادى، سونداي ـ اق پارتيانىڭ باستان ـ اياق جەڭىلمەس تۇعىردان تايماۋىنىڭ بەرىك نەگىزى بولىپ تابىلادى.

100 جىل ەكپىندەي ىلگەرىلەپ كوزدەگەن ماقساتىنان اينىمادى: 1 ـ بەسجىلدىق جوسپاردان 14 ـ بەسجىلدىق جوباعا دەيىن، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ جەڭىسىنە قول جەتكىزۋدەن اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋدى جاپپاي ىلگەرىلەتۋگە دەيىن، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدان جاپپاي سوتسياليستىك وسىزامانداندىرعان مەملەكەت قۇرۋعا دەيىن... پارتيا باستان ـ اياق ەڭ قالىڭ حالىقتىڭ مۇددەسىن تياناق ەتىپ، دامۋدى جوسپارلادى، دامۋدى ىلگەرىلەتتى.

جوعارى ساپالى دامۋدى ىلگەرىلەتۋدى نەگىزگى تاقىرىپ ەتۋگە تاباندى بولىپ، "بار ما، جوق پا" دەگەنىنەن "جاقسى ما، جاقسى ەمەس پە" دەگەنگە دەيىنگى دامۋدى جۇزەگە اسىرۋداعى ولشەم حالىق بۇقاراسىنىڭ رازى بولعان ـ بولماعاندىعى.

"الىپ قۇس سىڭار قاناتىمەن سامعاي المايدى؛ تۇلپار جالعىز اياعىنىڭ كۇشىمەن شاپقىلاي المايدى".

2019 ـ جىلعى مەملەكەتتىك ەكى ماجىلىستە باس شۇجي شي جينپيڭ ناقىل كەلتىرگەن وسى ەجەلگى ٴسوزدىڭ ٴمانى جۇڭگو بيككە سامعاپ، جىلدام زىمىراۋ ٴۇشىن ٴبىر ميلليارد 400 ميلليوننان استام جۇڭگو حالقىنىڭ تەلەگەي كۇشىن ۇيىستىرۋى، قاۋلاتۋى كەرەكتىگىن باسا دارىپتەۋ ەدى.

دامۋ حالىق ٴۇشىن بولعاندا عانا، ٴتۇبىرلى تياناقتا يە بولادى؛ دامۋ حالىققا سۇيەنسە عانا، قوزعاۋشى كۇشكە يە بولادى.

پارتيا ٴجۇز ميلليونداعان حالىقتى باستاپ قات ـ قابات قيىن قامالداردى الۋدا قالىڭ حالىقتىڭ بەلسەندىلىگىن، ىرىقتىلىعىن، جاسامپازدىعىن تولىق ساۋلەلەندىرۋگە سۇيەنگەن. حالىقتىڭ اقىل ـ پاراساتى، حالىقتىڭ كۇش ـ قۋاتى، حالىقتىڭ تاماشا تۇرمىسقا تالپىنىسى سىلدىراپ اققان بۇلاقتاردىڭ تەڭىز بولىپ توعىسقانىنداي، كۇللى دۇنيەنىڭ نازارىن اۋدارعان جۇڭگو كەرەمەتىن جاراتتى.

10 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن پارتيانىڭ 20 ـ قۇرىلتايى ەندى عانا جابىلعاندا، باس شۇجي شي جينپيڭ جاڭادان سايلانعان جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى 20 ـ كەزەكتى ورتالىق كوميتەتى ساياسي بيۋروسىنىڭ تۇراقتى مۇشەلەرىن باستاپ، يان ـ انعا كەلدى.

وسىناۋ جۇڭگو توڭكەرىسىنىڭ قاسيەتتى جەرىندە، باس شۇجي حالىقتىق تۇرعىدا بەرىك تۇرۋدى تىلگە تيەك ەتكەندە "بىرگە بايۋدى تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتۋدى" جانە "جالپى حالىقتى وسىزامانداندىرۋ قۇرىلىسى جەتىستىكتەرىنەن اناعۇرلىم كوپ، اناعۇرلىم ٴادىل يگىلىكتەندىرۋدى" ايرىقشا باسا دارىپتەدى.

جاڭا جورىقتا، اۋەلگى ماقسات وزگەرمەيدى. جوعارى ساپالى دامۋ بارىسىندا بىرگە بايۋدى جەبەپ، "بالكۇلشەنى ۇلكەيتۋ" ٴارى "بالكۇلشەنى جاقسىلاپ ٴبولۋ" ٴاربىر ادامدى زاتتىق وركەنيەت پەن رۋحاني وركەنيەت قۇرىلىسىنىڭ جەتىستىكتەرىنەن بىرگە يگىلىكتەندىردى، ۇلى وتانىمەن، ۇلى داۋىرمەن بىرگە جەتىلۋ ورايىنان بىرگە يگىلىكتەندىردى.

"مەملەكەت پەن ۇلتتىڭ دامۋىن ٴوز كۇشىمىزدىڭ تۇيىنىنە قويىپ، دامۋدىڭ ىرىقتىلىق ۇقىعىن مىقتاپ يگەرۋىمىز كەرەك"

ٴبىر مەملەكەتتىڭ، ٴبىر ۇلتتىڭ دامۋىنىڭ تابان تىرەر تياناعى — ٴوز جولىمەن ويداعىداي ٴجۇرۋ.

بىرىنشىدەن كەدەي، ەكىنشىدەن اق نەگىزدە جاڭا جۇڭگونى قۇرۋدان رەفورما جاساۋدىڭ، ەسىك اشۋدىڭ تاريحي شىمىلدىعىن اشۋعا دەيىن، ونان جۇڭگوشا سوتسياليزمنىڭ جاڭا داۋىرگە قادام تاستاۋىنا دەيىن... مەيلى قانداي حاۋىپ ـ قاتەر، سىن ـ سايىستارعا تاپ بولسا دا، پارتيا باستان ـ اياق حالىقتى باستاپ، ٴوزىن تياناق ەتىپ، دامۋدى ىلگەرىلەتتى.

ٴبىز بارعان سايىن قيىن، بارعان سايىن حاۋىپتى، ىلگەرىلەمەسە كەرى شەگىنەتىن، ىلگەرىلەمەسە بولمايتىن مەزگىلدە تۇرمىز، اساۋ تولقىنداردىڭ، ٴتىپتى داۋىلدى تولقىنداردىڭ اۋىر سىناعىنان وتۋگە ٴازىر تۇرۋىمىز كەرەك.

باس شۇجي شي جينپيڭ پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ بايانداماسىندا بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "مەملەكەت پەن ۇلتتىڭ دامۋىن ٴوز كۇشىمىزدىڭ تۇيىنىنە قويۋعا تاباندى بولىپ، جۇڭگونىڭ دامۋ، العا باسۋ تاعدىرىن ٴوز قولىمىزدا مىقتاپ ۇستاۋعا تاباندى بولۋىمىز كەرەك".

دامۋدىڭ ىرىقتىلىق ۇقىعىن يگەرۋدىڭ تەتىگى — ٴوز ٴىسىمىزدى زەيىن ـ زەردەنى شوعىرلاندىرا وتىرىپ ويداعىداي ىستەۋ.

2020 ـ جىلدىڭ باسىندا، جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتى تۇتىلىپ، الەمدىك كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ، قامداۋ تىزبەگىنىڭ ٴىشىنارا بولىگى ٴۇزىلدى.

"مەنىڭشە، قازىرگى جاعداي مۇلدە باسقاشا، مولىنان كىرگىزىپ، مولىنان شىعاراتىن ورتا شارت ـ جاعدايى وزگەردى، ٴسوز جوق، جاڭا جاعدايعا نەگىزدەلىپ، دامۋعا جەتەكشىلىك ەتەتىن جاڭا وي جەلىسىن ورناتۋ كەرەك"، ـ دەدى باس شۇجي شي جينپيڭ تەرەڭ تولعانىسپەن.

2020 ـ جىلى 4 ـ ايدا ورتالىق قازىنا ـ ەكونوميكا كوميتەتىنىڭ 7 ـ رەتكى ماجىلىسىندە، "جاڭا دامۋ ارناسى" العاش رەت العا قويىلدى.

ەل ٴىشىن تياناق ەتىپ، ەل ٴىشى ۇلكەن اينالىمىن ىركىلىسسىزدەندىرۋ؛ حالىقارامەن ۇلاستىرىپ، اشىق دامۋ بارىسىنداعى ستراتەگيالىق ىرىقتىلىققا قول جەتكىزۋگە ۇمتىلۋ كەرەك.

پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ بايانداماسىندا "جاڭا دامۋ ارناسىن جەدەل قالىپتاستىرىپ، جوعارى ساپالى دامۋدى كۇش سالا ىلگەرىلەتۋ" جەكە تاراۋشا ەتىلىپ، العاشقى قادامدى جاقسى باسىپ، ىرىقتىلىق شايقاسىن ويداعىداي جۇرگىزۋ ستراتەگيالىق تولعانىسىن كورنەكتىلەندىردى.

دامۋدىڭ ىرىقتىلىق ۇقىعىن يگەرۋدە، ٴسوز جوق، تومەنگى شەكتە ويلاۋعا تاباندى بولىپ، اناعۇرلىم كۇردەلى دە قيىن جاعدايعا تۇتەپ بەرۋگە قاي ـ قاشان دا دايىن بولۋ كەرەك.

استىق حاۋىپسىزدىگىن ەل باسقارۋدىڭ، ماڭداي الدى ٴىرى ٴىسى ساناپ، جاڭا استىق حاۋىپسىزدىگى كوزقاراسىن العا قويدى؛ عىلىم ـ تەحنيكادا ٴوز كۇشىنە سۇيەنۋدى، ٴوزىن الۋاتتاندىرۋدى مەملەكەت دامۋىنىڭ ستراتەگيالىق تىرەگى ەتىپ، مەملەكەتتىڭ ستراتەگيالىق عىلىم ـ تەحنيكا قۋاتىن كۇشەيتتى؛ جاساۋ كاسىبىنىڭ مەملەكەت ەكونوميكاسىنىڭ جان تامىرى ەكەندىگىنە تاباندى بولىپ، كاسىپ سالاسى نەگىزىن جوعارى دارەجەلەندىرۋدەن، كاسىپ سالاسى تىزبەگىن وسىزامانداندىرۋدان قامال الۋ شايقاسىن ويداعىداي جۇرگىزدى...

دامۋ مەن حاۋىپسىزدىكتى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋ — شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ جاڭا كەزەڭدە تياناق ەتىپ العا قويعان كەلەلى ستراتەگيالىق يدەياسى، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگونىڭ ٴبىر قىدىرۋ ۇلى تابىستارعا قول جەتكىزۋىنىڭ نەگىزگى تاجىريبەسى.

دامۋدىڭ ىرىقتىلىق ۇقىعىن يگەرۋدە ٴارى ٴوز ەرەكشەلىگىن تياناق ەتۋ، ٴارى كۇللى الەمدى كوكەيدە ساقتاۋ كەرەك.

"اناعۇرلىم سيىسىمدى الەمدىك دامۋدى ىلگەرىلەتۋ"، "اناعۇرلىم جالپىعا ٴتيىمدى الەمدىك دامۋدى ىلگەرىلەتۋ"، "اناعۇرلىم سەرپىمدى الەمدىك دامۋدى ىلگەرىلەتۋ"... 20 ەل توبى بالي ارالى باسشىلار ماجىلىسىندە، باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى ٴسوزى نازاردى "دامۋعا" شوعىرلاندىرىپ، ٴار ەل حالقىنىڭ ورتاق تىلەگىن بەينەلەپ، جاۋاپكەرشىلىكتى ٴىرى ەلدىڭ جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋىن ايگىلەدى.

ادامزاتتىڭ دامۋ، العا باسۋ اعىنىن تەرەڭ باعامداپ، وزىندىك دامۋى ارقىلى دۇنيە جۇزىنە اناعۇرلىم كوپ وراي ازىرلەدى، سونداي ـ اق اناعۇرلىم كوركەكتى دۇنيە ٴجۇزىن قۇرۋدى ىلگەرىلەتۋ بارىسىندا، وزىندىك دامۋعا اناعۇرلىم تاماشا شارت ـ جاعداي ازىرلەدى.

تەك باستان ـ اياق دامۋ سىندى كىلتتى مىقتى ۇستاپ، دامۋدىڭ ىرىقتىلىق ۇقىعىن ٴوز قولىمىزدا مىقتاپ يگەرسەك، ەشقانداي كۇش جۇڭگو حالقى مەن جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ العا باسۋ اياق الىسىن بوگەي المايدى!

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 25 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

ورتالىقتىڭ شينجياڭدى قولداۋ تەبىنى ارتىپ، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسى ۇزدىكسىز جاقسارىپ، ورتالىق پەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ سەلبەستىك مەحانيزمى اناعۇرلىم اقاۋسىزدانىپ، ورتالىق كاسىپورىندارىنىڭ شينجياڭدا دامۋىنا ماڭىزدى ستراتەگيالىق وراي مەزگىلىن جانە تەرەڭ سەلبەستىك ورايىن ازىرلەدى. ورتالىق كاسىپورىندارىنىڭ ورايدى مىقتى يگەرىپ، قولايلى ساتتەن پايدالانىپ العا ۇمتىلىپ، اۆتونوميالى رايوننىڭ جوعارى ساپالى دامۋدى ىلگەرىلەتۋ ستراتەگيالىق ورنالاستىرۋىن ارقاۋ ەتىپ، شينجياڭعا كومەكتەسۋ، شينجياڭدى دامىتۋ، شينجياڭدى گۇلدەندىرۋ تەبىنىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، شينجياڭ ەكونوميكاسىنىڭ دامۋىنا قۋات بەرىپ، كۇش ۇستەۋىن ٴۇمىت ەتەمىز.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: كاسىپ سالاسى شوعىرىن قالىپتاستىرۋ، وسى زامانعى كاسىپ سالاسى جۇيەسىن ورناتۋ جاعىندا سەلبەستىكتى ونان ارى تەرەڭدەتىپ، شينجياڭنىڭ باسىمدىعىن، ورتالىق كاسىپورىندارىنىڭ ەرەكشەلىگىن شوعىرلاندىرىپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم ٴتۇيىندى تۇردە ىلگەرىلەتكەن "سەگىز ٴىرى كاسىپ سالاسى شوعىرى" قۇرىلىسىن ارقاۋ ەتىپ، ورتالىق كاسىپورىندارىمەن كاسىپ سالاسى تىزبەگى، قامداۋ تىزبەگى، جاڭالىق اشۋ تىزبەگى جاعىنداعى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، ەرەكشە، باسىمدىققا يە كاسىپ سالالارىن ۇلعايتىپ، كۇشەيتىپ، جاڭادان گۇلدەنگەن كاسىپ سالالارىن جەتىلدىرىپ، شينجياڭنىڭ كاسىپ سالالارىنىڭ تيپىن جاڭالاپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك. جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن جوعارى ساپامەن ىلگەرىلەتۋ جاعىندا سەلبەستىكتى ونان ارى تەرەڭدەتىپ، ورتالىق كاسىپورىندارىنىڭ وزەكتى رايون قۇرىلىسىنا دەم بەرۋىن قولداپ جانە وعان جەتەكشىلىك ەتىپ، ورتالىق كاسىپورىندارىن شينجياڭ كاسىپورىندارىمەن بىرلەسىپ شەكارا سىرتىنداعى نىسان قۇرىلىسىنا جانە قارجى قوسىپ وركەندەتۋگە ات سالىسۋعا جەتەلەۋگە شابىتتاندىرىپ، شينجياڭنىڭ ىشكە، سىرتقا ەسىك اشۋ جاعدايى مەن دەڭگەيىن ونان ارى جوعارىلاتۋ كەرەك. ورتالىق پەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ باسىمدىقتار ارقىلى ٴبىرىن ـ ٴبىرى تولىقتاۋىن، ٴوزارا پايدا جەتكىزىپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋىن ىلگەرىلەتۋ جاعىندا سەلبەستىكتى ونان ارى تەرەڭدەتۋ كەرەك، شينجياڭداعى مەملەكەت مەنشىگىندەگى مال ـ مۇلىك، مەملەكەت مەنشىگىندەگى كاسىپورىندار سايكەسۋ ٴتۇيىنىن ٴدال تاۋىپ، ورتالىق كاسىپورىندارىمەن جان ـ جاقتى، كوپ سالالى، تەرەڭ قاتپارلى سەلبەستىك ورىستەتۋى، ورتالىق كاسىپورىندارى شينجياڭ كاسىپورىندارىنىڭ ۇزاق بولاشاقتىق دامۋىنا قولداۋ كورسەتۋى كەرەك. تاماشا دامۋ ورتاسىن قالىپتاستىرۋ جاعىندا سەلبەستىكتى اناعۇرلىم تەرەڭدەتىپ، ساياساتتىق قولداۋدى دالمە ـ ٴدال ويداعىداي ىستەپ، قىزمەت وتەۋدى سايكەستىرۋدى ىرىقتىلىقپەن ويداعىداي ىستەپ، شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ۇزدىكسىز ساپالاندىرىپ، ۇكىمەت پەن ساۋداگەرلەردىڭ ەتەنە، پاك قاتىناسىن ورناتىپ، شىن مانىندە كاسىپورىنداردىڭ دامۋ سەنىمىن ارتتىرىپ، اۋىرتپالىعىن جەڭىلدەتىپ، ومىرشەڭدىك كۇشىن تاسقىنداتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: اۆتونوميالى رايوننىڭ ورتالىق كاسىپورىندارىنىڭ شينجياڭعا كومەكتەسۋ قىزمەتىنە باسشىلىق گرۋپپاسى باسشىلىق جاۋاپكەرشىلىگىن مۇقيات اتقارىپ، جوعارى دەڭگەيدە جوبالاۋدى جانە زەرتتەۋ ـ ورنالاستىرۋدى كۇشەيتىپ، ٴتۇرلى قىزمەتتەردى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاۋدى ويداعىداي ىستەۋى كەرەك. باسشىلىق گرۋپپاسى كەڭسەسى كاسىپورىندارمەن ىرىقتىلىقپەن بايلانىس جاساپ، بايلانىس جاساۋدى، ۇشتاستىرۋدى كۇشەيتىپ، ورىن تەپكەن قيىنشىلىقتار مەن ماسەلەلەردى شەشۋدى دەر كەزىندە ىلگەرىلەتۋى كەرەك. ەكونوميكانىڭ، دامۋدىڭ تەتىگىن يگەرگەن كاسىپتىك كادرلار قوسىنىن كۇش سالا جەتىلدىرىپ، ماسەلەنى شەشۋ، ورتالىق كاسىپورىندارىنا قىزمەت وتەۋ قابىلەتى مەن دەڭگەيىن شىنايى جوعارىلاتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس «اۆتونوميالى رايوننىڭ ورتالىق كاسىپورىندارىنىڭ شينجياڭعا كومەكتەسۋ قىزمەتىنە قىزمەت وتەۋ باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ كەڭەس ەرەجەسىن» قارادى ٴارى العاشقى جوبانى دايىنداۋعا قاتىستى تۇسىندىرمەنى تىڭدادى.

جاڭ جۋ، چىن ۋيجۇن، ەلزات احمەتجان قاتارلىلار ماجىلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

"حالىقتىق تۇسەلحانا اشتىڭىز با؟ بەك جاقسى"! لي ۋىنجۋان بۇعان قايران قالعانداي بولعانىمەن شىنتەي قۋانىپ، قىرعىز تىلىندە ونى "وتە جاقسى" دەپ ماقتادى.

تۇندە اماندا بارماقشى بولعان كۇنى تۇستەن كەيىن لي ۋىنجۋان مەن اۋىلداعى قىزمەتتەستەرى ارناۋلى تاقىرىپتا تالقى جيىنىن اشىپ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۋحىن ۇيرەنىپ، اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋدى جاپپاي ىلگەرىلەتۋدى جوسپارلادى.

"اۋىلىمىزداعى ۇلكەن ولقىلىق — كاسىپ سالاسى دامۋىنىڭ دەڭگەيى تەرەڭ بولماۋى، تەك عانا سارلىق ەتى مەن سۇيىق سۇت بالعىن ساتادى". بۇلۇڭكول اۋىلىنىڭ باستىعى قۇرباناليك ماماتالى بىلاي دەدى: "كەلەسى قادامدا، ٴبىز مال شارۋاشىلىعى بايلىعىمىزدان، جاراتىلىستىق بايلىعىمىزدان ويداعىداي پايدالانىپ، كاسىپ سالاسى تىزبەگىن ۇزارتىپ، ساياحاتتى ويداعىداي دامىتىپ، بۇقارانىڭ كىرىستى ونان ارى ارتتىرۋعا جەتەكتەيمىز".

بۇلۇڭكول اۋىلى — تيپتىك شەكارا اۋىل، مال شارۋاشىلىعىندىق اۋىل. قىستاق تۇرعىندارىنىڭ بەدەلدى اسىرىپ تۇرعان — "مۇز تاۋ اتا" دەپ اتالاتىن مۇز تاۋ شىڭى، تاياۋ ماڭدا اتى ايگىلى بايشاحۇ كولى بار. اۋىلداعى مالشىلار سارلىق سياقتى مالداردى باعۋمەن بىرگە، حالىقتىق تۇسەلحانا تيجاراتىنا بەلسەنە ات سالىستى، وعان شەكارا قورعاۋداعى ورنىقتى كىرىستى قوسقاندا، كىرىستى ارتتىرۋعا اناعۇرلىم ٴۇمىت ارتۋعا بولادى.

ۇيىنەن اجىرالاندىرۋ ورنىن اشقان، بالالارى داشۋە تاۋسقانان كەيىن قالاداعى سەرىكتەستىكتەردە قىزمەتكە ورنالاسقان، اۋىلدا جۇمىس ىستەگەن... وسى شەكارا اۋىلىنداعى اۋىل ـ قالاشىقتا كوپتەگەن وتباسىلاردا يكەمدى جۇمىستانعان مۇشەلەر جەتكىلىكتى، جالپى كىرىسى ٴتىپتى دە جوعارى.

ەندەشە، كەلەر جىلى قايتكەندە اناعۇرلىم قوماقتى اقشا تابۋعا بولادى؟

"پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ بايانداماسىندا ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن جۇزەگە اسىرۋ ورتاعا قويىلدى، ٴبىز جۇنىمەن العاندا، جوعارى ساپالى دامۋ تيىنداپ ەسەپتەۋدەن كەلەدى". لي ۋىنجۋان بىرتىندەپ جەتەكتەي باستادى، "قاراعىزدارشى، سۋباشى قىستاعى ساياحاتتىڭ قاۋىرت مەزگىلىندە اق سارلىققا مىنگىزۋمەن شۇعىلدانىپ، كۇنىنە 500 يۋان تابا ٴبىلدى، ٴبىر جىلدىڭ 6 ـ ايىنان 8 ـ ايىنا دەيىن ساياحاتتىڭ قاۋىرت مەزگىلى، كەيبىر اۋىلداس 90 مىڭ يۋان كىرىس كىرگىزدى".

"سولاي، كەلەر جىلى ٴبىز دە سىناپ كورەيىك، سارلىق جەۋدى، سارلىق تاماشالاتۋدى، سارلىققا مىنگىزۋدى دەرلىك ويداعىداي ىستەپ كورەيىك".

"ٴبىزدىڭ ۇلتتىق ەرەكشەلىككە يە «ماناس» ەپوسىن ورىنداۋدى دا ساياحاتشىلارعا ويداعىداي ايگىلەۋىمىز كەرەك".

"قىستاعىمىزدا تاستان كوپ نارسە جوق، وزىندىك ەرەكشەلىككە يە 'تاستان سالىنعان حالىقتىق تۇسەلحانا' سالۋدى دا ويلاستىرىپ كورمەيمىز بە"؟

...

اۋىلداستار ٴبىرىنىڭ ٴسوزىن ٴبىرى قوستاپ الا جونەلدى. اۋلا سىرتىندا الاقانداي قىستاق جىم ـ جىرت، تىنىشتىققا شومعان، ٴار جەردە جىلتىراعان شام جارىعى ٴۇستىرت ٴتۇنىن مەيىرىمگە بولەپ تۇرعانداي. ٴۇي ىشىندەگى مازداپ جانعان پەشتىڭ تۇبىندە وتىرعاندار ٴجۇزى البىراپ تۇر. ٴۇي يەسىنىڭ 9 جاستاعى كىشى قىزى ايكەرىم ٴابدىجامال ۇلكەندەردىڭ ورتاسىندا جاعىن تايانىپ، جانارىنان جالىن ۇشقىنداپ، كەلەر جىلعى نىسانا جونىندە تولعانىپ وتىرعانداي ەدى.

اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل ـ قىستاقتى الدىمەن دامىتۋعا تاباندى بولىپ، قالا مەن اۋىلدىڭ توعىسپالى دامۋىنا تاباندى بولىپ، قالا مەن اۋىل فاكتورلارىنىڭ اۋىسۋىن ىركىلىسسىزدەندىرۋ... پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ بايانداماسى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋدى جاپپاي ىلگەرىلەتۋگە ۇلى جوبا جاسادى. پارتيا قۇرىلتايىنىڭ ۋاكىلى لي ۋىنجۋاننىڭ بەيجيڭنەن شەكارا وڭىرگە قايتىپ كەلگەنىنەن كەيىنگى ماڭىزدى شارۋاسى بۇقارا تۇسىنە الاتىن تىلمەن پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۋحىن ىسكەرىلەي ۇيرەنۋ، ۇگىت ـ لەكسيا، دايەكتىلەندىرۋ، تياناقتاندىرۋ بولدى.

ٴتۇن ورتاسىنان اۋدى، ارالاپ حال ـ جاعداي ۇعىسۋ دا مارەسىنە جەتكەندەي بولدى، قىستاق تۇرعىندارى جىلى پەشتىڭ جانىنان تۇرىپ، ۇيلەرىنە قايتتى. قىس ورتاسىنداعى پامير ۇستىرتىندە سامسىعان جۇلدىزدار جىمىڭ قاعادى. اۋىلداستار جىلدام دا نىق قادامىمەن كەتىپ بارادى...

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 12 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى)